VRAGENLIJST APOTHEKERS

Beste collega,

Opioïden worden veel toegepast bij pijn. Ze zijn vaak effectief, maar hebben ook de nodige risico's. Als apotheker kan het lastig zijn grip te krijgen op het opioïdegebruik van patiënten. Wij doen onderzoek naar de inzichten van apothekers en huisartsen wat betreft opioïdegebruik in de eerste lijn. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door het TAPTOE (Tackling and Preventing the Opioid Epidemic) consortium, dat onderzoek doet in alle lagen van de gezondheidszorg om passend opioïdegebruik te bevorderen.

Uw mening is erg waardevol voor ons. Wij willen u vragen deze vragenlijst in te vullen, dit kost maximaal 10 minuten en is anoniem.

Alvast hartelijk dank namens,
Elsemiek Jansen – Groot Koerkamp, openbaar apotheker en junior onderzoeker (SIR/UU)
Yvette Weesie, junior onderzoeker (Nivel/RUG)
Dr. Mette Heringa, apotheker en senior onderzoeker (SIR)
Prof. Dr. Marcel Bouvy, openbaar apotheker en hoogleraar Farmaceutische Patiëntzorg (UU)
Dr. Jeanet Blom, huisarts en senior onderzoeker (LUMC)
Prof. Dr. Mattijs Numans, huisarts en hoogleraar Huisartsgeneeskunde (LUMC)
Dr. Karin Hek, senior onderzoeker (Nivel)
Prof. dr. ir. Liset van Dijk, bijzonder hoogleraar Farmaceutisch zorgonderzoek (Nivel/RUG)

Bij vragen of onduidelijkheden kunt u contact opnamen met Elsemiek Jansen – Groot Koerkamp via e-mail: e.jansen@sirstevenshof.nl of telefoonnummer: 06-51549097.

[1] *Het TAPTOE-consortium doet onderzoek naar opioïdegebruik in Nederland en wordt uitgevoerd door Universiteit Utrecht, de Radbouduniversiteit Nijmegen, de Universiteit Leiden en het SIR Institute for Pharmacy Practice and Policy. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met ziekenhuizen (CWZ, Maartenskliniek en UMC's), beroepsorganisaties (KNMP en NHG), beleidsmakers (CBG en ZIN), onderzoeksinstituten (NIVEL en Trimbos instituut) en patiëntenverenigingen (Zorgbelang en het Zwarte Gat).*

Ik heb bovenstaande gelezen en ga akkoord met het verwerken van de antwoorden voor onderzoek.

- ○ Ja
- ○ Nee

OVERTUIGINGEN

I. Overtuigingen

Deze vragenlijst bestaat uit drie onderdelen. Als eerste onderdeel van het onderzoek zullen we u een aantal stellingen voorleggen met betrekking tot uw overtuigingen en/of ervaringen ten opzichte van opioïden.

Met opioïden wordt in deze vragenlijst bedoeld: sterkwerkende opioïden zoals oxycodon, morfine en fentanyl.
Met chronische niet-maligne pijn wordt bedoeld: pijn die langer aanhoudt dan drie maanden en geen verband houdt met kanker.
Gezien u medebehandelaar bent zult u de term 'behandelen' in een aantal stellingen terug vinden. (NL)

	helemaal mee oneens	**mee oneens**	**neutraal**	**mee eens**	**helemaal mee eens**
1. Ik kan patiënten met chronische niet-maligne pijn in het algemeen goed behandelen (NL) Patiënten met chronische niet-maligne pijn kunnen in het algemeen goed behandeld worden (BE)	○	○	○	○	○
2. Ik heb goede ervaringen met het langdurig gebruik van opioïden door patiënten met chronische niet-maligne pijn	○	○	○	○	○
3. Ik heb patiënten gehad waarbij het gebruik van opioïden heeft geleid tot gezondheids-schade bij die patiënt	○	○	○	○	○
4. Ik vind het stressvol om patiënten met chronische niet-maligne pijn te behandelen	○	○	○	○	○
5. Ik heb voldoende vertrouwen in mijn vaardigheden om met patiënten in gesprek te gaan die te veel en te lang opioïden gebruiken	○	○	○	○	○
6. Ik ben voldoende opgeleid om patiënten met chronische niet-maligne pijn te behandelen	○	○	○	○	○
7. Ik kan makkelijk voorspellen welke patiënten een verhoogd risico lopen op het misbruiken van opioïden	○	○	○	○	○
8. Ik maak me zorgen dat opioïden na enige tijd niet meer voldoende werken en dat patiënten steeds meer nodig hebben	○	○	○	○	○
9. Ik maak me zorgen dat mijn patiënten een verslaving aan opioïden ontwikkelen	○	○	○	○	○
10. Ik maak me zorgen dat patiënten meer opioïden gebruiken dan voorgeschreven	○	○	○	○	○
11. Ik voel me onder druk gezet door artsen om recepten voor opioïden af te leveren	○	○	○	○	○
12. Ik heb het gevoel dat ik patiënten geen recepten voor opioïden kan weigeren	○	○	○	○	○
13. Chronische pijn is mijns inziens meer een sociaalpsychologisch probleem dan een medisch probleem	○	○	○	○	○

	helemaal mee oneens	mee oneens	neutraal	mee eens	helemaal mee eens
14. Patiënten hebben een te hoge verwachting van de effectiviteit van opioïden	○	○	○	○	○
15. Het langdurig gebruik van opioïden is noodzakelijk voor veel van mijn patiënten met chronische niet-maligne pijn	○	○	○	○	○
16. Over het algemeen zijn opioïden de meest effectieve behandeling voor chronische niet-maligne pijn	○	○	○	○	○
17. Er worden te weinig opioïden gebruikt in de behandeling van chronische niet-maligne pijn	○	○	○	○	○
18. Opioïden moeten voorgeschreven worden bij chronische niet-maligne pijn wanneer andere pijnstillers onvoldoende werken	○	○	○	○	○
19. Misbruik is een reëel risico bij gebruikers van opioïden	○	○	○	○	○
20. Er worden te veel opioïden gebruikt in de behandeling van chronische niet-maligne pijn	○	○	○	○	○
21. Steeds meer patiënten in mijn apotheek raken afhankelijk van opioïden	○	○	○	○	○
22. In mijn apotheek hebben veel patiënten weerstand tegen het gebruik van opioïden	○	○	○	○	○
23. Er zijn te weinig goede alternatieven voor opioïden voor de behandeling van patiënten met chronische niet-maligne pijn	○	○	○	○	○

PRAKTIJK EN NASCHOLING

II. Werkwijze in praktijk en nascholing

In het volgende onderdeel worden vragen gesteld over hoe u omgaat met opioïderecepten in de praktijk en over nascholing.

Geef bij de volgende stelling aan in hoeverre de stelling van toepassing is:

	helemaal mee oneens	mee oneens	neutraal	mee eens	helemaal mee eens
24. Aandacht voor opioïdegebruik in de media en/of vaktijdschriften heeft ervoor gezorgd dat ik kritischer ben geworden op het afleveren van opioïden	○	○	○	○	○

25. Weet u waar u informatie kan vinden over afbouwschema's van opioïden?

○ Ja, namelijk: _____

○ Nee

26. Er zijn verschillende maatregelen die mogelijk kunnen bijdragen aan het verminderen van (over)gebruik van opioïden. Geef hieronder aan of u de maatregel zinvol vindt en of u deze al heeft geïmplementeerd. *Vul hierbij zowel de linkerkolom (zinvol) in als de rechterkolom (geïmplementeerd).*

	dit lijkt mij zinvol			**dit heb ik al geïmplementeerd**	
	ja	**nee**	**weet ik niet**	**ja**	**nee**
Bij start van een opioïde aan de patiënt vertellen dat er een risico op verslaving is	○	○	○	○	○
Bij herhalen van opioïderecept aan de patiënt vertellen dat er risico op verslaving is	○	○	○	○	○
Maandelijks consult apotheker met patiënt na starten van opioïde	○	○	○	○	○
Voor elk recept consult huisarts met patiënt	○	○	○	○	○
Beperking van hoeveelheid op recept (bijv. voor max. 2 weken)	○	○	○	○	○
Vooraf afspraken maken met de patiënt over de duur van de behandeling	○	○	○	○	○
Een extra melding in het HIS/AIS bij herhalen van een opioïderecept	○	○	○	○	○
Afspraken met de huisartsenpost en dienstapotheek over opioïderecepten in de diensturen	○	○	○	○	○
Afspraken tussen huisartsen en apothekers over herhalen van opioïderecepten	○	○	○	○	○
FTO (NL)/MFO (BE) over opioïdegebruik bij chronische niet-maligne pijn	○	○	○	○	○

Heeft u andere maatregelen die u zinvol lijken of die u al geïmplementeerd heeft, wilt u die dan hier toelichten?

_____

_____

27. Wat zou u terug willen zien in een nascholingsprogramma over opioïden?

- ○ Verschillen tussen opioïden
- ○ Doseerschema's
- ○ Voorkómen onnodig langdurig gebruik
- ○ Afleveren van opioïden bij risicogroepen (depressie, geneesmiddelafhankelijkheid, drugs- of alcoholgebruikers, benzodiazepine-gebruikers)
- ○ Afbouwschema's
- ○ Omgaan met herhaalrecepten tweede lijn
- ○ Communicatie met patiënten die opioïden gebruiken of starten met een opioïde
- ○ Inzicht in misbruik bij patiënten
- ○ Begeleiding van verslaafde patiënten
- ○ Anders, namelijk: _____

ACHTERGRONDGEGEVENS

III. Achtergrondgegevens
Als laatste nog een aantal vragen over uw achtergrond.

28. Wat is uw geslacht?
    - ○ Man
    - ○ Vrouw

29. Wat is uw leeftijd (jaren)?
    _____ *(validation: number)*

30. Wat is uw functie binnen de apotheek?

Meerdere antwoorden mogelijk (NL)	*(BE)*
○ ApIOS	○ Apotheker-titularis
○ Tweede Apotheker	○ adjunct-apotheker
○ Beherend Apotheker	○ eigenaar
○ Eigenaar	○ anders, namelijk: _____
○ Anders, namelijk: _____	

31. Hoeveel jaren werkervaring heeft u in de openbare apotheek?
    - ○ 0-2
    - ○ 3-5
    - ○ 6-10
    - ○ 11-15
    - ○ >15

32. Hoeveel jaren werkt u in uw huidige apotheek?
    - ○ 0-2
    - ○ 3-5
    - ○ 6-10
    - ○ 11-15
    - ○ >15

33. Mijn apotheek bevindt zich in een:
    - ○ Kleine plaats (<20.000 inwoners)
    - ○ Middelgrote plaats (20.000-150.000 inwoners)
    - ○ Grote plaats (>150.000 inwoners)

34. Mijn apotheek bevindt zich in een: (NL)

- ○ AHOED
- ○ Gezondheidscentrum
- ○ Solo
- ○ Anders, namelijk: _____

Mijn apotheek is een: (BE)

- ○ stadsapotheek
- ○ plattelandsapotheek
- ○ anders, namelijk: _____

35. Eerste 2 cijfers van postcode van de apotheek:

_____

36. Heeft u opmerkingen naar aanleiding van deze vragenlijst?

_____

_____

_____

Uw antwoorden zijn opgeslagen.
Hartelijk dank voor uw deelname.